

به نام خدا

عنوان برنامه: ترویج و توسعه فرهنگ آینده‌پژوهی در نظام آموزشی

به منظور ارتقاء سواد آینده‌پژوهی معلمان و مواجهه به موقع و مناسب نظام آموزشی با تحولات علمی و فناوری‌های آینده، برنامه فراخوان مهمترین چالش‌ها و فرصت‌های توسعه هوش مصنوعی و پیشنهادات متناسب با آن‌ها برای نظام آموزشی آینده ایران از نظر سرگروه‌های درس تخصصی استان‌ها اجرا خواهد شد

شیوه اجرا:

ابتدا گروه توسعه حرفه‌ای هر استان با دعوت از سرگروه‌های درس تخصصی استان خود یک گروه کانونی با موضوع فرصت‌ها و چالش‌های توسعه هوش مصنوعی و آینده‌ی نظام یاددهی و یادگیری در ایران تشکیل خواهد داد.

در این گروه که می‌تواند در چند نوبت و با تعداد ۶ تا ۱۲ نفر برگزار گردد، موضوع تحولات فناوری و آینده نظام آموزشی به ویژه تاثیر رشد دانش و فناوری هوش مصنوعی بر آینده آموزش و پرورش مورد بحث و گفتگو قرار گرفته و به فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی نظام آموزشی پرداخته خواهد شد. پیشنهاد می‌شود همکاران شرکت‌کننده از رشته‌های تخصصی متنوع و علاقمند به حوزه فناوری و آینده‌پژوهی باشند.

سرگروه توسعه حرفه‌ای استان یا یکی از همکاران پژوهشگر مدیریت بحث‌ها را در گروه کانونی برعهده خواهد داشت تا همه همکاران نظرات خود را ارائه نمایند.

سرگروه‌های محترم توسعه حرفه‌ای استان جلسه را با اطلاع همکاران شرکت‌کننده ضبط و پس از تحلیل محتوا و جمع‌بندی، گزارش آن را در سه بخش فرصت‌ها، چالش‌ها و پیشنهادات سازنده برای کارآمدی نظام آموزشی در دوران فراگیری هوش مصنوعی به دبیرخانه کشوری ارسال خواهند نمود.

دبیرخانه کشوری گزارش‌های استان‌ها را بررسی، جمع‌بندی و خلاصه نموده و گزارش نهایی را جهت استفاده همکاران به صورت الکترونیکی منتشر خواهد نمود.

راهنمای تشکیل گروه کانونی (Focus Group)

گروه کانونی به عنوان یک روش تحقیق کیفی مورد استفاده در تحقیقات علوم تربیتی و اجتماعی تعریف می‌شود که در آن گروه کوچکی از افراد، معمولاً ۶ تا ۱۰ نفر، در یک بحث هدایت‌شده درباره یک موضوع خاص شرکت می‌کنند. هدف گروه کانونی جمع‌آوری نظرات، ادراکات، نگرش‌ها و بینش‌های شرکت‌کنندگان در مورد موضوع مورد مطالعه است. در طول یک جلسه گروه کانونی، یک پژوهشگر تسهیل‌کننده با راهنمایی شرکت‌کنندگان از طریق تعدادی سوالات باز پاسخ، بحث را تسهیل می‌کند. جلسه معمولاً در یک محیط راحت و ساده مانند یک اتاق جلسه یا یک مرکز تحقیقاتی اختصاصی برگزار می‌شود. با این حال، در دوران مدرن، گروه‌های کانونی آنلاین اولویت دارند، به‌ویژه زمانی که افراد از مکان‌های جغرافیایی متعدد در این مطالعه مشارکت دارند.

گروه‌های کانونی اغلب در تحقیقات آینده‌پژوهی برای کشف ایده‌های جدید درباره آینده‌های ممکن، محتمل و آینده‌های مطلوب و ارزیابی آنها استفاده می‌شوند. بحث‌ها در گروه‌های متمرکز داده‌های ارزشمندی را برای تحقیقات کیفی ارائه می‌کنند که می‌تواند به کسب و کارها، سازمان‌ها یا محققان کمک کند تا تصمیم‌های آگاهانه‌تری بگیرند، استراتژی‌های خود را اصلاح کنند و دیدگاه‌های مخاطبان هدف خود را به دست آورند.

اجزای اصلی تشکیل دهنده یک گروه کانونی:

مجری یا تسهیلگر: یک مجری ماهر مسئول هدایت بحث گروه کانونی است. او جلسه را اداره و ارائه نظرات و مشارکت همه را تسهیل می‌کند، سؤالات بازپاسخ می‌پرسد، جریان گفتگو را حفظ می‌کند و اطمینان می‌دهد که همه شرکت‌کنندگان فرصتی برای بیان نظرات خود دارند.

شرکت‌کنندگان: گروه کوچکی از افراد، معمولاً بین ۶ تا ۱۰ نفر، که بر اساس معیارهای خاص مرتبط با موضوع تحقیق انتخاب می‌شوند. شرکت‌کنندگان باید نماینده مخاطبان خاص، متخصص در موضوع پژوهش، علاقمند به موضوع، ارائه دهنده دیدگاه‌ها و تجربیات متنوع باشند.

راهنمای بحث: طرح یا طرحی ساختاریافته که مجری در طول اجرای گروه کانونی پیگیری می‌کند. راهنما شامل مجموعه‌ای از سؤالات، درخواست‌ها و موضوعاتی است که بحث را هدایت می‌کند و تضمین می‌کند که تمام حوزه‌های مربوطه پوشش داده شده است.

مکان گروه کانونی: مکانی فیزیکی که در آن گروه کانونی برگزار می‌شود. ممکن است یک مرکز تحقیقاتی اختصاصی مجهز به اتاق‌های مشاهده، آینه‌های یک طرفه، تجهیزات ضبط صدا/فیلم، صندلی راحت و سایر امکانات باشد. از طرف دیگر، می‌توان آن را به صورت آنلاین با استفاده از ابزارهای ویدئو کنفرانس انجام داد.

تجهیزات ضبط: از تجهیزات ضبط صدا یا تصویر برای تصویربرداری از جلسه گروه کانونی استفاده می‌شود. ضبط کردن امکان تجزیه و تحلیل بعدی را فراهم می‌کند و مستندسازی دقیق بحث را فراهم می‌کند. البته کسب رضایت شرکت‌کنندگان برای ضبط مهم است.

رضایت و محرمانه بودن: شرکت‌کنندگان در مورد هدف گروه کانونی، نقش آنها و نحوه رسیدگی به اطلاعات شخصی خود مطلع می‌شوند. آنها معمولاً ملزم به امضای فرم رضایت هستند که نشان دهنده موافقت آنها برای شرکت است. محرمانه بودن و ناشناس بودن باید حفظ شود و هویت شرکت‌کنندگان باید محافظت شود.

محرك شروع بحث: بسته به هدف تحقیق، ممکن است مواد محرک مانند کلیپ درباره موضوع، نمونه محصول، یا وسایل کمک بصری در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گیرد. این مطالب می‌تواند به تسهیل بحث و جمع‌آوری بازخوردهای خاص کمک کند.

یادداشت‌برداری: علاوه بر ناظم، اغلب یک یادداشت‌بردار مشخص وجود دارد که یادداشت‌های مفصل را در طول جلسه ضبط می‌کند. این یادداشت‌ها نکات کلیدی، بینش‌های جالب و پاسخ‌های شرکت‌کنندگان را ثبت می‌کنند و ضبط‌های صوتی/تصویری را تکمیل می‌کنند.

تجزیه و تحلیل و گزارش: پس از جلسه گروه متمرکز، داده‌های جمع‌آوری شده شامل موارد ضبط شده و یادداشت‌ها رونویسی و تجزیه و تحلیل می‌شود. معمولاً برای تفسیر داده‌ها و استخراج یافته‌های معنادار از روش‌های تحقیق و تحلیل کیفی استفاده می‌شود. مضامین، الگوها و اشتراکات در پاسخ‌ها برای ایجاد بینش و یافته‌های عملی شناسایی می‌شوند. نتایج معمولاً در یک گزارش یا ارائه جمع‌آوری می‌شوند.